

Bemærkninger til forslaget

Miljøfaktorer har stor indflydelse på menneskers sundhed og trivsel. Miljøfaktorer, som mennesket kun i begrænset omfang har indflydelse på i hverdagen, kræver en særlig koordineret og forebyggende indsats på tværs af sektorer og landegrænser og på tværs af ministerier og styrelser m.v. Ud over at påføre de ramte og pårørende lidelser er negative miljøfaktorer en samfundsøkonomisk belastning af betydelige dimensioner. Alene allergi kostede f.eks. EU 29 mia. euro i 1999 (Sachverständigenrat für Umweltfragen: Sondergutachten Umwelt und Gesundheit (1999)), og tal fra USA antyder sænkning af produktivitet og BNP på 10 pct. som følge af skader på intelligens og nervesystem.

Centret skal beskæftige sig med miljøfaktorer. Centret skal kun beskæftige sig med livsstilsfaktorer i det omfang, hvor miljøfaktorer i en række tilfælde har en forstærkende effekt på livsstilsfaktorer. Formålet er at sikre et højt beskyttelsesniveau i den nationale strategi og daglige indsats for miljø og sundhed med henblik på at forhindre forekomst af miljørelaterede sundhedsskader og forværring af sygdomssymptomer som følge af miljøforureninger.

Det foreslås, at centret gøres uafhængigt af regeringen, således at det vil stå centret fuldstændig frit at foreslå den til enhver tid siddende regering forskningsinitiativer, tiltag mod konkrete miljøbelastninger, vidensopsamling og prioriteringer af samfundets investeringer i øvrigt. Det foreslås, at centret til dette formål kan udarbejde bl.a. kommentarer til regeringens forslag til finanslov og relevant lovgivning i øvrigt. Centret kan vurdere regeringens prioriteringer og investeringer og kan fremlægge forslag til forbedringer til gavn for miljø og sundhed. Det foreslås, at Folketingets partier mellem 1. og 2. behandling af regeringens forslag til finanslov indkaldes til forhandling om centrets vurdering og forslag til ændringer, lige som relevante organisationer høres.

Beslutningsforslaget er ikke udtryk for mistillid til danske styrelser, ministerier eller institutioner, forskere og organisationer. Et uafhængigt center vil dog bedre kunne fremkomme med de nødvendige forslag uafhængigt af den til enhver tid siddende regering og

vil dermed bidrage til en større åbenhed og debat om samfundets prioriteringer. Den til enhver tid siddende regerings prioriteringer af miljø og sundhed vil derved bedre kunne vurderes i forhold til andre prioriteter. Centret vil med sin uafhængighed kunne offentliggøre forslag, som ellers ville kunne være stoppet af hensyn til en given regerings andre prioriteter.

Der oprettes et sekretariat, og der ansættes et mindre antal forskere og eksperter, som med kontaktflader til udenlandske og hjemlige kollegaer samt til styrelser, ministerier og organisationer kan sikre en solid faglig basis for arbejdet. Bestyrelsen udpeges af partier, som er opstillingsberettigede til folketingsvalg efter forslag fra organisationer m.v., der normalt er høringsberettigede i forbindelse med regeringsforslag på miljø- og sundhedsområdet.

Forslagsstillerne er i øvrigt åbne over for, hvordan centret skal forankres organisatorisk.

Centrets overordnede arbejdsopgaver skal bl.a. være:

- Opfølgning af den nationale strategi for miljø og sundhed,
- opfølgning på internationale politiske og juridiske forpligtelser, som berører miljø og sundhed, og
- initiering af relevant forskning.

Desuden kan centret af egen drift tage konkrete sager op. Fra den seneste tid kan nævnes partikelforurening i byerne og hormonforstyrrende stoffer i forbrugsvarer, herunder legetøj.

Allergicentret på Rigshospitalet skal udgøre en del af centrets virksomhed.

Centret skal arbejde ud fra en strategi om, at alle befolkningsgrupper skal sikres et højt beskyttelsesniveau. Det betyder, at centrets indsats og forslag skal tage udgangspunkt i, at nogle mennesker er mere sårbare end andre, f.eks. kvinder i den fødedygtige alder og børn. Arbejdet og indsatsen skal tage udgangspunkt i forsigtighedsprincippet og substitutionsprincippet og gå ud på at forudsige og forebygge negative miljøfaktorer. Centret skal således også samarbejde med andre tilsvarende institutioner i udlandet om en »early warning«-funktion. Centret skal tillige sikre let